

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Tdo/47/2016
Identifikačné číslo spisu: 3814010448
Dátum vydania rozhodnutia: 27.06.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Juraj Kliment
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:3814010448.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvineného I.A. pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných látok a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi formou účastníctva podľa § 21 ods. 1 písm. d/, § 172 ods. 1 písm. a/, písm. d/, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 27. júna 2016 v Bratislave dovolanie obvineného I.A., podané prostredníctvom obhajcu JUDr. Jána Kokindu, proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 8. januára 2015, sp. zn. 23To/161/2014, a rozhodol

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného I.A. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Prievidza rozsudkom z 13. októbra 2014, sp. zn. 1T 134/2014, uznal obvineného I.A. za vinného z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi formou účastníctva - pomocník podľa § 21 ods. 1 písm. d/, § 172 ods. 1 písm. a/, písm. d/, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. na skutkovom základe, že

obžalovaný C. G. dňa 10. apríla 2014 v čase o 13.00 hodine po predchádzajúcom telefonickej dohovore s obžalovaným I.A. prišiel k nemu do prenajatého priestoru v Prievidzi, kde v kancelárii číslo 405, v polyfunkčnom objekte bývalého Hotela HVIEZDA na Námestí slobody číslo 22 obžalovaný I.A. prevádzkoval svoje tetovacie štúdio, pričom si so sebou priniesol elektrickú platničku, potrebné pomôcky a prostriedky na výrobu metamfetamínu - pervitínu spolu s látkami na ich výrobu, pričom obžalovaný I.A. ho pustil do týchto prenajatých priestorov, kde obžalovaný C. G. na balkóne tetovacieho štúdia v priebehu asi dvoch - troch hodín vyrobil metamfetamín - pervitín, pričom obžalovaný I.A. mu pomáhal tým, že mu radil pri výrobe, miešal a drvil chemické látky a umýval použité nádoby, následne obžalovaný C. G. si pervitín po jeho vyrobení vložil do prinesených injekčných striekačiek, ktoré si zobral so sebou a časť vyrobeného metamfetamínu - pervitínu nechal obžalovanému I.A. a S. I. v injekčnej striekačke na stole v tetovacím štúdiu, ktorú následne obžalovaný I.A. dal pod stolík, následne obžalovaný C. G. z tetovacieho štúdia v čase asi o 16.00 hodine odišiel, pričom pri následnej prehliadke iných priestorov a pozemkov v kancelárii číslo 405, ktorá sa nachádza v Prievidzi

na Námestí slobody číslo 22 na 4. poschodí bolo obžalovaným I.A. vydané zariadenie, pomôcky a prostriedky na výrobu metamfetamínu - pervitínu, ktoré na balkóne nechal obžalovaný C. G. a v políci pod stolíkom napravo od balkónových dverí bola zaistená injekčná striekačka s obsahom 0,15 gramov kryštalickej látky s obsahom 77,1 % hmotnostných, čo zodpovedá 3 - 12 obvykle jednorazovým dávkam, čo predstavuje hodnotu od 30 Eur do 120 Eur a pri vykonaní osobnej prehliadky u obžalovaného C. G. boli zaistené tri kusy zatavených striekačiek modrej farby s obsahom 1,76 gramov bieleho kryštalického prášku s obsahom 77,2 % hmotnostných, čo zodpovedá 34 - 136 obvykle jednorazovým dávkam, čo predstavuje hodnotu od 340 Eur do 1 360 Eur, pričom metamfetamín je zaradený v zmysle zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 139/1998 Zb. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov do II. skupiny psychotropných látok, pričom obžalovaný C. G. sa dopustil vyššie uvedeného skutku i napriek tomu, že už bol rozsudkom Okresného súdu Prievidza, sp. zn. 1 T 214/2007 z 19. decembra 2007, právoplatného 19. decembra 2007, odsúdený za zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a/, c/, d/ Tr. zák. a taktiež rozsudkom Okresného súdu Žilina, sp. zn. 3 T 56/2009 zo 17. apríla 2009, právoplatného 17. apríla 2009, odsúdený za zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, d/ Tr. zák. a obžalovaný I.A. sa dopustil vyššie uvedeného skutku napriek tomu, že bol rozsudkom Okresného súdu Prievidza, sp. zn. 1 T 310/2009 z 15. decembra 2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 3 To 31/2011 z 28. apríla 2011, právoplatný 28. apríla 2011, odsúdený za zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a/, d/ Tr. zák.

Okresný súd obvinenému I.A. za to uložil podľa § 172 ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) rokov. Podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. súd zaradil obvineného na výkon trestu do ústavu so stredným stupňom stráženia. Podľa § 76 ods. 1 Tr. zák., § 78 Tr. zák. mu uložil ochranný dohľad v trvaní 2 (dva) roky.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený I.A. odvolanie. Krajský súd v Trenčíne rozsudkom z 8. januára 2015, sp. zn. 23To/161/2014 podľa § 321 ods. 1 písm. e/, ods. 2, ods. 3 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a ochrannom dohľade. Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. rozhodol sám vo vzťahu k obvinenému I.A. tak, že obvinenému uložil podľa § 172 ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 21 ods. 2 Tr. zák., § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c/ Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 8 (osem) rokov. Podľa § 48 ods. 1, ods. 3 písm. b/, ods. 4 Tr. zák. obvineného zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Podľa § 76 ods. 1 Tr. zák. a § 78 ods. 1 Tr. zák. obvinenému uložil ochranný dohľad na dobu 2 (dvoch) rokov.

Proti rozhodnutiu podal obvinený I.A., prostredníctvom ustanoveného obhajcu JUDr. Jána Kokindu, dovolanie, ktoré oprel o dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., teda s odôvodnením, že zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

V dovolaní uviedol, že C. G. nedal súhlas, ani dobrovoľne neposkytol priestory na varenie drogy. Pred súdom prvého stupňa žiadal o vypočutie svojej matky, ktorej hneď po príchode C. G. volal, aby privolala pomoc, ako aj svedka B. B., ktorý mal potvrdiť jeho výpoveď z prípravného konania, pretože v Ústave na výkon väzby v Ilave počul vyjadrenie C. G., že bude klamať v neprospech obvineného. Súdy tieto dôkazy zamietli, pričom návrhy C. G. akceptovali. Nevykonaním dôkazov v jeho prospech došlo k zásadnému porušeniu práva na obhajobu. Dovolaciemu súdu preto navrhol vysloviť porušenie zákona v jeho neprospech, zrušiť napadnutý rozsudok a súdu prikázať, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Prievidza, ktorý nesúhlasil s tvrdeniami obvineného o porušení práva na obhajobu. Súd prvého stupňa sa vyrovnal so všetkými dôkaznými návrhmi tak, že návrhy na vypočutie svedkov C. a D.A. zamietol. Obvinený výsluch svedka B. B. nenavrhol. Dovolaciemu súdu navrhol dovolanie podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť.

Najvyšší súd ako súd dovolací skúmal, či má podané dovolanie všetky obsahové a formálne náležitosti, či je prípustné, a či bolo podané oprávnenou osobou a pritom dospel k nasledujúcim záverom:

Podľa § 368 ods. 1 Tr. por. dovolaním možno napadnúť len rozhodnutie súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená. V posudzovanom prípade je napadnutým rozhodnutím rozsudok Krajského súdu v Trenčíne ako súdu odvolacieho. Proti takémuto druhu rozhodnutia je dovolanie prípustné. Dovolanie bolo podané obvineným I.A. prostredníctvom obhajcu, teda osobou oprávnenou podľa § 369 ods. 2 písm. b/, § 373 Tr. por., na Okresnom súde Prievidza, t.j. na mieste predpokladanom v ustanovení § 370 Tr. por., a v zákonnej 3-ročnej lehote. Dovolanie obvineného však nie je dôvodné.

Dovolací súd úvodom pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por., pričom v porovnaní s dôvodmi zakotvenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie.

Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Preto sú možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, striktno obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie“ odvolanie.

Dovolací súd nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy, práve naopak z ustanovenia § 385 ods. 1 Tr. por. expressis verbis vyplýva, že je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené. Viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr. por.

Obvinený v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. namietol nevykonanie navrhnutých dôkazov.

Konštantná judikatúra dovolacieho súdu právo na obhajobu v zmysle citovaného dovolacieho dôvodu chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Právo na obhajobu garantované čl. 6 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd ako aj čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky nachádza svoj odraz v celom rade ustanovení Trestného poriadku upravujúcich jednotlivé čiastkové obhajovacie práva obvineného v rôznych štádiách trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo osebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Z dikcie cit. § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. je totiž jednoznačne zrejmé, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilým dovolacím dôvodom. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky potom o zásadné porušenie práva na obhajobu ide najmä v prípade, keď obvinený nemal v konaní obhajcu, hoci v jeho trestnej veci boli splnené dôvody povinnej obhajoby. Výnimočne môže ísť aj o porušenie iných obhajovacích práv obvineného, ktorých porušenie sa prejaví na jeho postavení zásadným spôsobom.

V predmetnej trestnej veci bol obvinený stíhaný za obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa §

172 ods. 1 písm. a/, písm. d/, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. Keďže išlo o prípad povinnej obhajoby a obvinený si obhajcu nezvolil, sudca pre prípravné konanie Okresného súdu Prievidza obvinenému 11. apríla 2014 (v deň vznesenia obvinenia) ustanovil za obhajcu JUDr. Jaroslava Hujíka.

Obhajca pristupoval k obhajobe obvineného aktívne, zúčastňoval sa úkonov v prípravnom konaní a hlavných pojednávaní, podával návrhy, teda dohliadal na uplatňovanie jeho práv. Orgány činné v trestnom konaní a súdy v tomto smere poskytli adekvátne priestor na realizáciu práva obvineného na obhajobu a tento priestor bol zo strany obhajoby využitý. V tomto smere dovolací súd pochybenia nezistil.

Pokiaľ ide o obvineným namietané nevykonanie dôkazov, takúto námietku nemožno úspešne podať v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Ak uplatnenie práva na obhajobu spočíva v navrhovaní dôkazov, zodpovedá mu povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdu zaoberať sa každým dôkazným návrhom a najneskôr pred meritórnym rozhodnutím tomuto návrhu buď vyhovieť alebo ho odmietnuť, resp. rozhodnúť, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú.

V tejto súvislosti je potrebné poukázať na skutočnosť, že súdy nižšieho stupňa rozhodli o návrhoch na vykonanie dôkazov tak, že ich zamietli.

Za porušenie práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. teda nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Tr. por., resp. práva podľa § 2 ods. 11 Tr. por.

Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učinil v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., ktorá vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu.

Zistenie skutku súdom na podklade dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní a procesne (rozhodnutím súdu) podložené zamietnutie dôkazných návrhov obvineného teda nemožno považovať za porušenie práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. teda naplnený nebol.

Najvyšší súd nezistil naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., a preto dovolanie obvineného I.A. podľa § 382 písm. c/ Tr. por. uznesením na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.